

W ciągu ostatnich dziesięcioleci liczebność i zasięg geograficzny chomika europejskiego, średniej wielkości gryzonia zasiedlającego głównie pola uprawne, zmniejszyły się w wielu krajach naszego kontynentu. W Polsce chomik zniknął z większości wcześniej znanych stanowisk. Przyczyny tych niekorzystnych zmian są prawdopodobnie różnorakie, ale większość dotychczas przeprowadzonych badań wskazuje, że są one związane z szeroko rozumianą intensyfikacją rolnictwa. Wliczając okres zimowej hibernacji, chomik europejski spędza pod ziemią trzy czwarte swojego życia. Jednak badania nad wpływem warunków glebowych na biologię tego gatunku były do tej pory ograniczone.

W naszym projekcie badawczym podejmiemy się odpowiedzenia na pytanie, czy typ gleby i miejsce, w którym chomiki europejskie zakładają nory, wpływa na przetrwanie hibernacji oraz kondycję zwierząt. Pierwsza z naszych hipotez badawczych mówi o tym, że typ gleby wpływa na parametry mikroklimatu panującego w norze podczas hibernacji, takie jak temperatura oraz wilgotność. Druga z hipotez zakłada, że struktura gleby wpływa na wytrzymałość nor chomików w okresie jesiennej orki. W celu sprawdzenia tych hipotez przeprowadzimy badania terenowe. Preferencje siedliskowe chomika europejskiego w zakresie wyboru typów gleb poznaliśmy dzięki poprzedzającym ten projekt wstępnym badaniom terenowym oraz analizie historycznych zmian zasięgu chomika w Polsce. Na polach uprawnych założymy powierzchnie badawcze różniące się typem gleby oraz zagęszczeniami nor chomików. Osobniki zasiedlające nory na wybranych powierzchniach badawczych zostaną schwytane oraz oznakowane. Na okres hibernacji w norach zainstalowane zostaną rejestratory temperatury oraz wilgotności, w celu zbadania warunków mikroklimatycznych panujących w ich wnętrzu. Wiosną osobniki zostaną ponownie odłowione. Określona zostanie ich zimowa przeżywalność oraz zmiany masy ciała, dzięki czemu możliwe będzie ustalenie, jakie typy gleb zwiększają prawdopodobieństwo udanej hibernacji. Lepsze zrozumienie wpływu, jaki środowisko glebowe ma na przetrwanie osobników tego gatunku pozwolić może na skuteczniejsze planowanie zadań ochronnych, na przykład na optymalny wybór obszarów przeznaczonych do reintrodukcji tego gatunku lub koncentrowanie zabiegów ochronnych na obszarach z dużym udziałem preferowanych przez chomiki gleb.